

Posudek oponenta diplomové práce

Vedoucí práce: doc. JUDr. Miroslav Černý, Ph.D.

Oponent: JUDr. Petr Dostálík, Ph.D.

Název práce: Porovnání právního postavení otroka a syna v římském právu, Plzeň, 2019

Diplomantka: Markéta Dostalová

K práci, mně předložené k posouzení, uvádím následující:

Diplomantka si pro svou práci zvolila zajímavou komparaci postavení syna podrobeného moci otcovské a otroka v římském právu. Téma práce, ačkoliv samo o sobě nijak objevné je zpracováno velmi dobře, práce má jasnou a přehlednou strukturu a dobře vymezuje jednotlivé roviny problému postavení syna a otroka. Práce splňuje všechny formální náležitosti kladené na tento typ kvalifikačních prací, je opatřena rozsáhlým (přes 150 citací) poznámkovým aparátem. Diplomantka dobře pracuje s literaturou, zejména zahraniční i soudobou tuzemskou. Práce trpí několika drobnými gramatickými chybami, zejména ve velkých písmenech (Zákon XII desek se píše takto a matrimonium zase takto) a v interpunkci (str. 6).

Oceňuji, že diplomantka pracuje s prameny (zejména s Digesty), ale musí jí vytknout nesprávný způsob citování. Digesta citujeme odkazem na knihu, titul, fragment a paragraf, pokud možno v odkazu uvádíme přímo latinské znění, nikoliv pouze odkazem na stránku ve Skřejpkově českém či Blahově slovenském překladu (str. 24, pozn. 85). Práce obsahuje rovněž nepřímé citace, pokud hovoří o Tacitově díle *Annales* (Dějiny) bylo by vhodné uvést přímo citované místo, a to buď v latinském originále, nebo v českém překladu (str. 27). Diplomantka chybně pracuje s latinskými termíny (i v českém textu je nutné zachovat latinské pády použitých latinských termínů, tedy genitiv zní nikoliv *ius gentia*, ale *iuris gentii* – viz str. 28).

Diplomantka také dostatečně nerozlišuje římské právo a právo pandektní (viz odkaz na L. von Arndtse na str. 18, pozn. pod čarou č. 53). Na druhou stranu diplomantka nevnímá výklad o postavení syna, příp. otroka staticky, ale zohledňuje jeho vývoj v čase: diplomantka rozlišuje změny, které zavedl císař Justinián a další vývoj v konstitucích císaře Hadriána a Konstantina. Kladně hodnotím rovněž etymologický rozbor jednotlivých pojmů (např. *emancipare* na str. 20). Přes výše uvedené nedostatky je práce zpracována pečlivě, vyčerpává celou problematiku postavení syna a otroka v římském právu jak po stránce dogmatické, tak z hlediska historického vývoje od Zákona XII desek k zákonodárnému

dílu císaře Justiniána. Diplomantka vydatně a velmi vhodně čerpá z právních i neprávních pramenů (např. Petroniuv Satiricon) a prokazuje, že se se zadaným tématem dokázala velmi dobře vypořádat. Na základě výše uvedeného doporučuji práci k obhajobě, navrhuji známku výborně (A) a pro diskuzi v rámci obhajoby navrhuji téma testamentární posloupnost po propuštění.

V Přerově, dne 29. 4. 2019

JUDr. Petr Dostálík, Ph.D.